

բն ու պէտքերը բոլոր երկրպագուններուն,
որոնք կը խոնարհին Աստուծոյ առջև՝ երբ
հոգեւոր պաշտօնեան կը պարզէ անոնց
կարօտութիւնները:

Հայացուց՝ ՆՈՐԱՅՐ ՍԱՐԿԱՆԻ ԱԳՒ

JOHN R. EWERS

The Christian Century

April 14, 1927

ՔԷԼԶԱՄԻ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ

ԳՊՐՈՅՐ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՅ

U.

Քահանայապետներուն կրթութեան և դաստիարակութեան համար շատ մը վարժարաններ կան Անգլիոյ մէջ: Երուսաղէմի մեր հայ բարեկամներուն փափաքին վրայ կ'ուզեմ Սիմնի ընթերցողներուն ծանօթացնել Քէշամի Աստուածաբանական Դպրոցը: Անգլիոյ մէջ ամէնէն մեծ դպրոցն է այս, և ունի մօտաւորապէս 100 ուսանող, որոնց երկուքը հայ:

Քէլհամ փոքր գիւղ մըն է նւարք-
ան-Թրէնթ քաղաքին մօտիկ: Դպրոցին չէն-
քը տուն մըն էր յառաջ, և հարկ եղաւ զայն
ընդարձակել և ինչ ինչ փոփոխումներ ընել
իր նոր նպատակին յարմարցնելու համար:
Յոյս կայ որ ապագային այդ չէնքը ըն-
դարձակուի 300 հոգի առնելու չափ: Մեր
եկեղեցին շատ պէտք ունի քահանաներու:
Վերջին 50 տարիներու ընթացքին ձեռ-
նադրուածներուն թիւը չի համապատաս-
խաներ Անգլիոյ բնակչութեան աճումին
կամ աշխարհի բոլոր մասերուն մէջ մեր
գործին յարաճուն պէտքերուն: Քէլհամի
գլխաւոր նպատակն է եկեղեցիին ամենա-
կարեւոր պէտքին զոհացում տալ՝ իր ե-
կեղեցիներուն թիւն ու ազդուարդութեու-
թիւնը (efficiency) շաղցնելով:

Դպրոցին մեթոսները. —

երեսունը հինգ տարիներու փորձառու-
թենէ կտրք, հասկցուած է թէ հիմնական
կարեւորութիւն ունին հետեւեալ մե-
թոտները՝ գործք յառաջ տանելու համար:

ա) Լճաբուծիւնն ու կրթութիւն ըստ
ՀՀ Կրթության, որն որ ալ գտնուին անոնք:
Յաճախ կը պատահի որ լաւագոյն մարդը

զորեր կ'ըլլայ անհրաժեշտ կրթութիւնն ըստանալու միջոցներէն կամ դրամէն: Այսպիսի պարագաներուն պէտք է որ ասոր միջոցը ղտնուի: Քէլհամի մէջ պահանջուած չափանիւններն են Բարձր Կրթութիւն, Էնգլիշ ընթանակութիւն և Էսթնի: Ամէն տարի զիմուս ընող 300 թեկնածուներէն Քէլհամ մօտաւորապէս 30ը միայն կրնայ ընդունիլ:

բ) Առաջ փորձը: Կարողը խոստում չի տար բոլոր եկողները պահելու: Տարի մը կամ աւելի ժամանակ պէտք է կ'ըլլայ հասկնալու համար թէ թեկնածու մը իրական կոչում մը ունի՞ր եկեղեցականութեան համար՝ թէ ոչ:

դ) Երկար և կատարելալ էջ-կաշի կրթութիւն։ Անոնք որ Հաւատք քարոզելու պիտի երթան՝ ամէնէն յառաջ պէտք է իրենք խորհին ասոր վրայ, և ասիկա շատ ժամանակ կ'ուզէ։ Տարրական դասընթացքը կը տեւէ մէկէն մինչև երեք տարի։ Իսկ բուն Աստուածաբանութեան, Փիլիսոփայութեան և Պատմութեան ընթացքը կը տեւէ չորս տարի։

դ) Ներդրում և նշանակությունը կրթությանը: Բեկամի զարգացման կանաչը բացարձակ հրահանգն է թեև և պարզությունն է կանաչն է: Սպասանորեն չկան հոն, և առանձին բոլոր աշխատությունները ուսանողներ և փերկացուներ միասին կ'ընեն: Մատրան պաշտամունքը, դաշտի խաղերը, խոհանոցի աշխատությունը, պարտեզի մշակությունը՝ այս բոլորը կը ծառայեն միևնույն նպատակին:

Ե) Ընդգուժուելու համար ~~գիշերական~~ ~~դե-~~
 ֆէ: Կերատեսուէ Հայր Քէլլի և զգարոցին
 ուսուցչական մարմինը միշտ պաշտպանած
 են զեռափառ տարիքի մէջ ընդունելութեան
 կարեւորութիւնը: Ուստի տղաք կ'ընդուն-
 ուին 16 տարեկանին: Առաջին երկու կամ
 երեք տարին անոնք կ'ապրին զգարոցին
 դատ մէկ բամբակն մէջ, զատ վերականգուի
 մտ հակոցութեան ներքեւ: 19 տարեկանէն
 յառաջ թոյլ չի տրուիր անոնց Աստուա-
 ծաբանութեան սկսելու:

Կրնայ ըստիւ թէ Քէլհամ ուրիշ աս-
տուածաբանական զգորցններէ կը տարբերի
իր պարզութեամբ և խստակեցութեամբ։
Ուսանողի մը տարեկան բոլոր ծախքը 65
ոթկըրկնէ աւելի չէ։ Ասիկա կարելի եղած

